

Yayın Adı Skylife
Referans No 33426783
Renk Renkli

Yayın Tarihi 01.11.2013
Etki Tarafsız
STxCM 140,28

Küpür Sayfa 1
Tiraj 260000
Sayfa 92

B

İSTANBUL

FUAT SEZG

E. MELEK CEVAHİROĞLU GÖR
SEDAT ÖZKÖMEÇ

İSLAM BİLİM TARİHİNİN KUTBU

AN AUTHORITY IN
THE HISTORY OF
ISLAMIC SCIENCE

92
93
www.turkishairlines.com

TR *İslam bilim tarihinde müstesna bir yere sahip olan Prof. Dr. **Fuat Sezgin**, bilimlerin insanlığın ortak malı olduğunu savunuyor ve araştırmalarıyla da bunu ispat ediyor.*

EN *Holding a unique position in the history of Islamic science, Prof. Dr. **Fuat Sezgin** believes and proves in his studies that all sciences are a common heritage of humanity.*

Yayın Adı Skylife
Referans No 33426783
Renk Renkli

Yayın Tarihi 01.11.2013
Etki Tarafsız
STxCM 141,67

Küpür Sayfa 2
Tiraj 260000
Sayfa 93

Yayın Adı Skylife
Referans No 33426783
Renk Renkli

Yayın Tarihi 01.11.2013
Etki Tarafsız
STxCM 135,83

Küpür Sayfa 3
Tiraj 260000
Sayfa 94

B

İSTANBUL

TR

İslam dünyasının bilimler tarihinde 800 yıl süren bilimsel keşifleri araştırmaya adanmış bir hayat; Prof. Dr. **Fuat Sezgin**... O, İslam bilimlerine dair hakikatleri tanıtmak amacıyla yola çıktığı bilimler tarihi disiplinde, yaşayan en büyük otoritelerden biri olarak kabul edilen bir ilim adamı. Araştırmalarını Frankfurt Johann Wolfgang Goethe Üniversitesinde sürdüren Prof. Sezgin'in en büyük eseri, İslamın ilk döneminden itibaren din ve edebiyat tarihinden coğrafya ve haritacılığa kadar geniş bir yelpazede kaleme aldığı ve bugün 18. cildini hazırlamakta olduğu Arap-İslam Edebiyatı Tarihi (Geschichte des Arabischen Schrifttums) kitabıdır. Prof. Sezgin Kral Faysal Vakfı'nın İslami Bilimler Ödülü ile 1982'de Frankfurt'ta Arap-İslam Bilimleri Tarihi Enstitüsü'nü kurdu ve bu modeli örnek olarak İstanbul İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi'ni açtı. İslam bilim tarihi ve kurucusu olduğu müze hakkında görüşlerine başvurduğumuz Sezgin'e göre, bugün modern bilim adımı verdiğimiz ve 15. ve 16. yüzyılda Avrupa'da ilk nüvelerini veren gelişmelerin ortaya çıkmasında İslam bilimlerinin çok önemli katkıları var.

S Bilim tarihini bilmek bizim için neden önemli?

C Bilimler tarihi belki Almanlar ve İngilizler için lüks olabilir ancak Müslümanlar için böyle olmamalı. Özellikle de Türkler için bu, oksijen gibi zaruri bir şeydir. Müslümanlar 16. yüzyılın sonundan 17. yüzyılın başlarına doğru Avrupa'nın geldiği seviyeyi görünce, kendi başarılarını unuttular ve kendilerini Avrupalılardan aşağı görmeye başladılar. Bunun gerçekleşmesi 500 yıl sürdü. Aynı şekilde bu gelişme ile nereden geldiklerini unutan Avrupalılar da bir üst ünlük duymaya başladılar. Halbuki, 10. yüzyıldan itibaren bir İslam ülkesi olan İspanya üzerinden bilimler, kitap ve maketler ile yavaş yavaş bütün dünyaya yayılmaya başladı. Benim çalışmalarımdaki hedef, bu yanlış anlamayı düzeltmek ve hakikati ortaya çıkarmak.

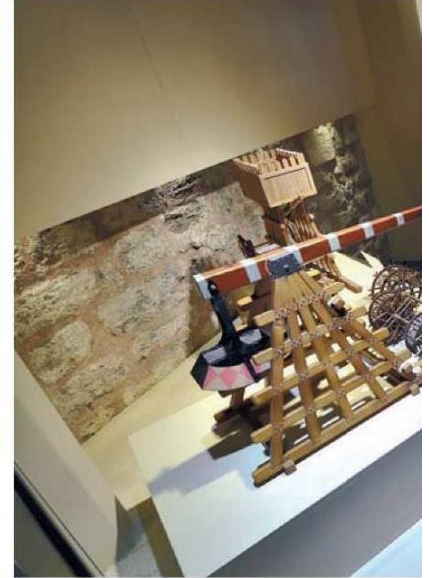

EN

Prof. Dr. **Fuat Sezgin**: a life devoted to researching the 800 year long history of the scientific discoveries made in the Islamic world. He set out with the aim of revealing the true facts concerning the sciences in Islam and is now considered the greatest living authority in the subject of the history of sciences. At present, he is pursuing his research at the Frankfurt Johann Wolfgang Goethe University. His largest work, of which he is currently preparing the eighteenth volume, is the History of Arabic Islamic Literature (Geschichte des Arabischen Schrifttums): a study on Islam which pertains to a wide variety of subjects extending from religion and history of literature to geography and cartography. Prof. Sezgin founded the Institute for the History of Arabic-Islamic Sciences in Frankfurt in 1982 with the prize money of the King Faisal Foundation's Islamic Sciences award. Based on this model he founded Istanbul Museum for the History of Science and Technology in Islam. Prof. Sezgin shared with us his views on the history of Islamic science and on the museum he has founded. According to him, Islamic sciences contributed so crucial to the arising of what we call today modern science with its starting point in the 15th and 16th Century in Europe.

Q Why is it so important for us to know about the history of science?

A The history of sciences might be a luxury for the Germans and the British but it shouldn't be for Muslims. Especially for the Turks, it is as vital as oxygen. From the end of the 16th to the beginning of the 17th centuries, Muslims began to forget their past accomp-

i BİLGİ INFO

İSLAM BİLİM TARİHİ-NİN MERKEZİ

Arap-İslam coğrafyasının bilim tarihi açısından büyük önem arz eden bir yerküre ile ziyaretçilerini karşılayan İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi, sergilediği aletlerin estetiği ve yaşadığı tarihsel tecrübe ile ziyaretçiler için bir cazibe merkezi.

CENTER FOR ISLAMIC SCIENCES

The Istanbul Museum for the History of Science and Technology in Islam welcoming its guests with a large globe posing a significant achievement of the Arabic-Islamic scientific tradition, is attractive because of the aesthetics of its scientific exhibitions, and the learning process on the part of the visitor.

Yayın Adı Skylife
Referans No 33426783
Renk Renkli

Yayın Tarihi 01.11.2013
Etki Tarafsız
STxCM 131,94

Küpür Sayfa 4
Tiraj 260000
Sayfa 95

02

03

- 01_ İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi'nin kurucusu Prof. Dr. **Fuat Sezgin**
02_ Ez-Zerdkaş'ın çiziminde denge ağırlıklı büyük mancınık
03_ Usturlabın icadı M.Ö. 2. yüzyıla kadar uzanıyor.
04_ Bağdat'ta 1227 yılında inşa edilen Mustansiriyye Medresesi'nin maketi
- 01_ Prof. Dr. **Fuat Sezgin**, founder of the Museum of the History of Islamic Science and Technology
02_ A large catapult with a counterweight in a drawing by Al-Zardkash
03_ The invention of the astrolabe, used mainly in astronomy, dates back to the 2nd century B.C.
04_ A scale model of the Mustansiriyya Madrasa, built in Baghdad in 1227.

04

Yayın Adı Skylife
Referans No 33426783
Renk Renkli

Yayın Tarihi 01.11.2013
Etki Tarafsız
STxCM 132,78

Küpür Sayfa 5
Tiraj 260000
Sayfa 96

B

İSTANBUL

S İstanbul İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi'ni kurmaya nasıl karar verdiniz?

C İslam kültür tarihi mirasının genel ilimler tarihi aracılığıyla anlatılması gerekiyordu. Bu hedefimi yazarak gerçekleştirdim ancak bunu dünyaya başka açılardan da göstermek gerekir diye düşünüyorum. Başından söylemeliyim ki ben hiçbir zaman hakikatleri değiştirmek istemedim ve değiştiremem. Bunun kitabını yazdım ve gördüm ki Müslümanlar ve diğer pek çok kültür dünyası, teknolojinin geçmişteki bazı kademelerini içine alan bir gelişme sağlamışlar. Bugün insanlık bu gelişmelerin büyük bir kısmını bilmiyor. Mesela Karamanlılar zamanında meydana gelen gelişmeleri, kitabımın Selçukluları anlattığım bölümünde ele aldım. Şu anda 18. cildi yazıyorum. Kitapta kaleme almadığım ve sadece aletlerin ifade edebileceği gelişmeler ise ancak müzelerle anlatılabilir.

S Kitabınızda “Bilimler tarihi insanlığın ortak malıdır.” diyorsunuz. Bunu biraz daha açar mısınız?

C Bilimler sıfırdan ortaya çıkmaz, aksine uzun bir gelişimin tekamülüdür. 93 yaşında vefat eden Avusturyalı büyük bilim tarihçisi Otto Eduard Neugebauer, Yunanların bilimlerin başlangıcında değil, aksine ortalarında bir yerde bulunduğu söylendiğinde ciddi bir direnişle karşılaştığını ifade ediyordu. Neugebauer'ın özellikle Babil üzerinde yaptığı çalışmalar gösterdi ki Yunanlardan evvel bu insanlar bilimde önemli yollar kat etmişlerdi. Bunları insanlara kabul ettirmek çok güçlü onun için... Gerçek şu ki, Yunanla-

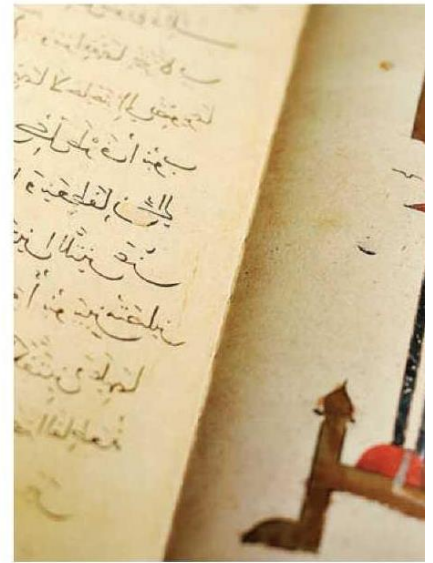
ishments and considered themselves inferior when faced with the achievements of the Europeans. This lasted for 500 years. Likewise, the Europeans overlooked the source of their success and began feeling superior. Whereas in the 10th century, sciences, books, models started to spread slowly to the world through a Muslim country like Spain. The object of my research is to correct this mistake and to throw light on the truth.

Q What made you found the Istanbul Museum for Islamic Science and Technology?

A The history of Islamic culture needed to be explained under the light of our cultural heritage through the history of general sciences. I was able to achieve this by writing but I still think there should be other means of sharing this with the world. I must point out I never had the intention to change or never did change the true facts. I wrote a book on the subject and realized that Muslims and many other cultures each advanced in their own way through different stages of technology. Today, people are unaware of most of these developments. For example, I mentioned the progress made at the time of the Karamanids in my chapter on the Seljuks. At the moment, I am writing the eighteenth volume. The technological progressions I have not referred to in my book because they can only be brought to light by scientific instruments can be revealed through museums.

Q You mention in your book that “The history of sciences is a common heritage of humanity.” Could you explain this a little further?

A Sciences do not emerge from scratch, on the contrary they are the consequence of a long process. The great Austrian science historian Otto Eduard Neugebauer, who died at the age of 93, said he had met serious resistance when stating that the Greeks were not in fact at the root of science but at a middle stage. Neugebauer especially studied the Babylonian culture and proved that these populations had made great strides in matters of science long before the Greeks. Making people accept this was a difficult task. The fact is that sciences have a past of at least 2500 years preceding the Greeks and I personally believe it is a much longer period, an extra 2500 years could be added. This is what I meant when saying “Sciences are humanity's common heritage.” Neither the Europeans nor the Muslims or the Greeks discovered science from scratch.

Yayın Adı Skylife
Referans No 33426783
Renk Renkli

Yayın Tarihi 01.11.2013
Etki Tarafsız
STxCM 133,89

Küpür Sayfa 6
Tiraj 260000
Sayfa 97

02. El-Cezeri'nin makine yapımında yararlı bilgiler ve uygulamalar konulu kitabından bir sayfa
 03. 1660'lı yıllara ait küresel usturlap örneği
 02. A page from Al-Jazari's book on the subject of how to build mechanical devices
 03. Example of a spherical astrolabe from the 1660's

BİLGİ | INFO

ABBASİLERDÖNEMİNDE ÇEVİRİ FAALİYETLERİ

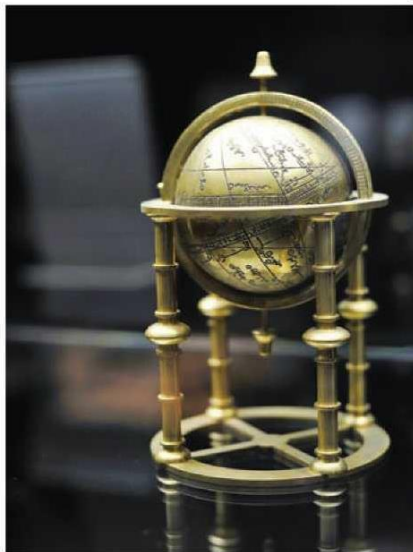
8. ve 10. yüzyıllar arasında Yunan, Hint, Çin ve İran medeniyetlerine ait pek çok eser Arapçaya tercüme edildi. Halifelerin yanı sıra sivil ve askeri erkân ve tüccarlar tarafından desteklenen bu tercüme hareketi, felsefi kaygılardan ziyade tıp, astronomi, kimya alanındaki eserlere odaklanmıştı. İslam entelektüel zümresinin hizmetine sunulan bu bilgi birikimi, zaman içinde Akdeniz üzerinden Avrupa'ya ulaştı ve 16. yüzyılda dünyayı derinden değiştirecek olan Aydınlanma akımının önemli öncüllerinden biri oldu.

TRANSLATION WORKS AT THE TIME OF THE ABBASIDS

Between the eighth and tenth centuries, many works belonging to the Greek, Indian, Chinese and Persian civilisations were translated into Arabic. This translation activity was encouraged not only by the caliphs but also by civil and military officials as well as by merchants. It focused on works in the medical, astronomical and chemical fields rather than on philosophical preoccupations. The knowledge gained was intended for the Muslim intellectual class and spread through the Mediterranean on to Europe. This knowledge would later prove to lead sixteenth century Europe towards Enlightenment – a period which was to profoundly change the world.

01. Müslüman denizcilerin 15. yüzyılda Hint Okyanusu'nda mesafe ölçme aracı
 01. An instrument for measuring distance, used by Muslim navigators on the Indian Ocean in the 15th century

02

03

Yayın Adı Skylife
Referans No 33426783
Renk Renkli

Yayın Tarihi 01.11.2013
Etki Tarafsız
STxCM 113,61

Küpür Sayfa 7
Tiraj 260000
Sayfa 98

ra gelinceye kadar bilimlerin tarihinin en aşağı 2500 senelik bir mazisi var ve ben bunun daha uzun olduğuna inanıyor ve bir 2500 sene daha ekliyorum. "Bilimler insanlığın ortak malıdır." derken ifade etmek istediğim şey budur. Bu anlamda bilimlerin tarihini bütün insanlığın müşterek mirası olarak görüyorum. Ne Avrupalılar ne Müslümanlar ne de Yunanlar bilimi sıfırdan icat ettiler.

S Bir örnek verebilir misiniz?

C Mesela matematik alanında cebir, Perslerden Yunanlara ve onlardan da Araplara geçti. Hicret'in 2. yüzyılının sonlarına doğru ikinci dereceden denklemleri çözmeye başladılar. Arşimet'in ortaya attığı üçüncü dereceden bir problemi Arap bilgini Harezmi çözebilmişti. İslamın 4. yüzyılının sonu, 5. yüzyılının başlarında İbn-i Heysem adındaki bir bilgin, dördüncü dereceden denklemi ortaya attı ve çözdü. Bu süreklilik çok önemli bir husustur.

S Merak ediyoruz, antik çağ, Yunanlar derken bilim nasıl oldu da İslam döneminde bu kadar ilerleyebildi?

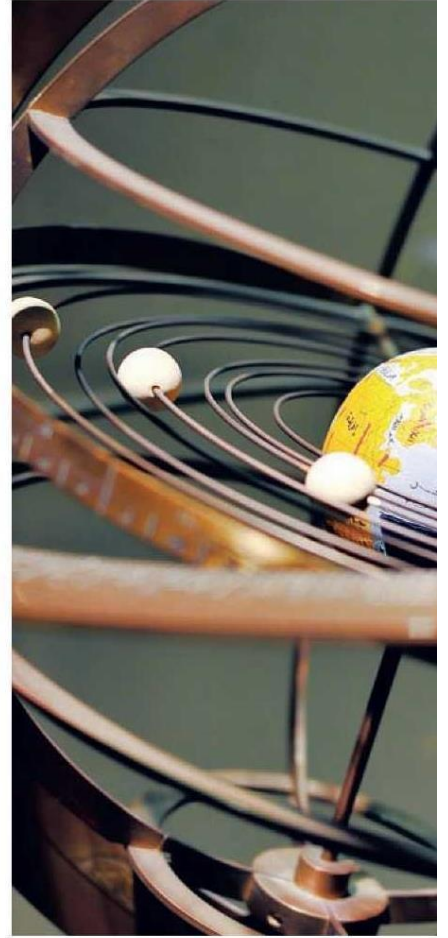
C Yunanlarla devam eden bilimler küçük bir duraklamaya uğramıştı ki biz buna ya-vaşlama da diyebiliriz. Küçük keşifler ortaya çıkmaya devam ediyordu. 6. ve 7. yüzyılda bir tutuşma noktası teşkil edecek yeni bir rutin ortaya çıkması lazımdı. Yani bilimler, yeni doğumlar yapma merhalesine gelmişti, bu doğum için bir tür doktor lazımdı. İşte İslam, bu doktor rolü gibi bilim insanlarını birleştirdi. Büyük kültür dünyalarına mensup insanlar, İslam dünyasına geldiler. Burada hayli müsait bir zemin buldular ve beraber çalıştılar. Özellikle Emeviler ve Ab-

Q Could you give us an example?

A For instance, in mathematics, algebra passed on from the Persians to the Greeks and from them to the Arabs. Towards the end of the 2nd century after the Hegira, Muslims began solving quadratic equations. The Arab scholar Harezmi was able to solve a cubic equation put by Archimedes. At the end of the fourth, beginning of the fifth century A.H., a scientist named Ibn-i al-Haytham was able to put a quartic equation and solve it. This continuity is of utmost importance.

Q From antiquity to the Greeks, one comes to wonder how science made such progress after the advent of Islam.

A The sciences in practice with the Greeks had come to a standstill, which we could call a slowdown. Small discoveries were still being made. In the 6th and 7th centuries, a new line of action was to be taken to kindle the fire. In other words, sciences were ready to bring forward a new rise but needed new elements for its realization. This was the role taken by Islam by uniting scientists together. People from strong cultures came to the world of Islam. In it, they found auspicious grounds and began working together. Particularly the Omayyad and Abbasid statesmen indiscriminately received these scientists in their palaces and created favourable conditions for these people to work on science.

Yayın Adı Skylife
Referans No 33426783
Renk Renkli

Yayın Tarihi 01.11.2013
Etki Tarafsız
STxCM 134,44

Küpür Sayfa 8
Tiraj 260000
Sayfa 99

01_ 10. yüzyılda es-Siczi tarafından çizilen planetarium
 02_ Nehir akıntısı ile işleyen helezonlu pompa modeli ve müzeden bir görüntü

01_ A planetarium drawn by Al-Sijzi in the 10th century
 02_ Model of a stream-powered helical water pump and a view of the Museum of the History of Islamic Science and Technology

başı devlet adamları din ayrımı yapmadan bu bilim adamlarını saraylarda ağırladılar ve onların verimli çalışabilmesi için uygun şartlar hazırladılar. Bu insanların bilimle uğraşmasını sağladılar.

S O zamanlarda meydana gelenlere bugünden baktığımızda çok muhteşem gelişmeler olarak görüyoruz. Acaba onlar da yaptıklarının önemini farkında mıydılar?

C Evet, o heyecan vardı. Benim adımı andığım isimlerden anmadıklarına kadar pek çok kişi bunu gösteriyor. Erlangen Üniversitesi'ne rektör seçildiğinde Wiedermann, Müslümanların çalışma ve aletleri geliştirme tarzları hakkında bir konuşma yaptı. Ona göre, Yunanlar bir şeye başlıyor ve bitiriyorlar ve çalışma metodları konusunda ayrıntıları ve kademeleri öğrenemiyorsunuz. Öte yanda Müslüman kaşiflerin çalışmalarına baktığımızda, yaptıkları çalışmaların en ince detayına kadar görebiliyorsunuz. Üstelik bütün safhalardaki tekamüllerini ve duydukları heyecanı bile anlatıyorlar. Bu çok hoş bir şey.

S O dönemdeki bilim algısıyla bugünkü bilim algımız arasında bir fark görüyor musunuz?

C Bilim tarihi gelişiyor ve bilim kavramı da buna paralel değişiyor. Buna rağmen değişmeyen şey, bilimin temeli. Öte yanda, istikameti sürekli tazelenen bir algı olarak bilim çok önemli olsa dahi bizden önce keşfedilen kavramlar da bir o kadar önemli. Bilime verilen değeri, bugün bilim tarihi alanında yapılan çalışmalardan anlayabiliriz. Mesela, Yale Üniversitesi'nden bir profesör diyor ki; eğer antik dönemlerde bilim sadece maddi menfaatler için ele alınmış olsaydı, bu kadar çekici ve verimli bir alan olmazdı.

Q Wonderful progress has been made from then up to the present. Were these scientists aware of the importance of what they were achieving?

A Yes, the enthusiasm was there. The names I have referred to as well as those who have not been mentioned all show evidence of this. When chosen for the rectorate of Erlangen University, a Dutch physician and science historian named Wiedermann made a speech on the Muslims' way of working and developing instruments. According to him, Greek scientists showed a beginning and an end in their studies but no details in the methods used were visible. On the other hand, when researching into Muslim discoverers, he noticed that each taken step was explained in detail, even the excitement experienced at the time. This is a lovely fact.

Q Do you see a difference between the perception of science at the time and ours?

A The history of science is evolving and with it the notion of science. The fundamentals of science though are still the same. Even

BİLGİ | INFO

CONVIVENCIA

İnsani değerlere bağlı kalarak bir arada yaşama sanatı olarak tanımlayabileceğimiz Convivencia, İlk İslam fetihlerinin son dalgası olan Endülü'se münhasır bir özellik. İrk, din ve mezhep mozaigi ve çok kültürlü yapısıyla Endülü's, uzun yıllar boyunca Arap-İslam medeniyetinin bilgi birikiminin Batı'ya aktarıldığı bir merkez oldu.

CONVIVENCIA

Convivencia could be defined as the art of living all together in a respect for common human values and was peculiar to the last wave of Islam's first conquests: Andalusia. This region had been founded amid a pluri-cultural mosaic of races, religions and religious orders. It later became a centre of Arabic-Islamic civilisation through which, for many years, knowledge was passed on to the western world.

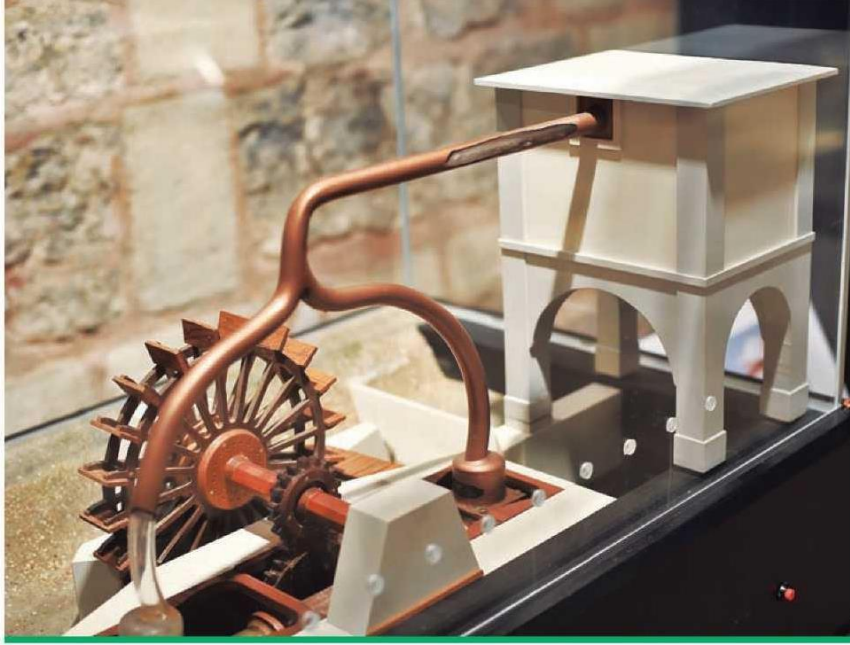
Yayın Adı Skylife
Referans No 33426783
Renk Renkli

Yayın Tarihi 01.11.2013
Etki Tarafsız
STxCM 131,11

Küpür Sayfa 9
Tiraj 260000
Sayfa 100

İSTANBUL

BİLGİ | INFO

NASIL GİDİLİR?

Gülhane Parkı'nda eski saray duvarları'nın Has Ahırlar kısmında bulunan İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi'ne, Gülhane Parkı'nın Ayasofya yakınındaki ana giriş kapısından veya Sarayburnu tarafındaki kapıdan ulaşılabilir.

HOW TO GO

The museum is located in the building of the former Imperial Stables of the Topkapı Palace, in the Gülhane Park. The Istanbul Museum For the History of Science and Technology can be reached from the main gate to Gülhane Park near the Hagia Sophia or from the opposite gate at the coastal road in the Saray Burnu.

01

BİLGİ | INFO

ZİYARET SAATLERİ

İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi,
 Salı hariç hafta içi her gün saat 09.00
 - 17.00 arasında ziyaret edilebilir.

Detaylı bilgi için:

<http://www.ibttm.org>

VISITING HOURS

The Istanbul Museum for the History of
 Science and Technology in İslam is open
 from 9 a.m. to 5 p.m., and closed on
 Tuesday. For more information:
<http://www.ibttm.org>

02

Son olarak İstanbul'da kurmayı planladığımız İslam Bilimleri Enstitüsü'nden bahsedebilir misiniz?

Burada her şeyden evvel ilk meselemiz hoca, ikinci meselemiz de kitap. Arapça yazmalar bakımından İstanbul dünyanın en zengin şehirlerinden biri. Maalesef, bu eserleri okuyup yazacak insan sayısı çok az. Öte yanda İslamın en zengin tarihlerinden biri olan Dinler Tarihi cildi de Türk okuyucusu ile buluşmadı henüz. İkinci husus ise hoca bulmak. Bugün bu alanda iki önemli isim var: Dr. Detlev Quintern ve Dr. Peter Starr. Bu iki mesele çözüldüğünde bilim tarihinde çok önemli bir açığı kapatacak ve İstanbul'a çok değerli bir kurum kazandırılmasına ön ayak olunacak.

though science is a perception in constant renewal, concepts which were discovered long ago remain as important as science itself. We can understand the value given to science from today's works in the field of science history. For example, a professor at the University of Yale said that science would not have been so captivating and productive if the scientists of antiquity had only dealt with it for materialistic purposes.

Finally could you talk about the Islamic Sciences Institute you are planning to found in Istanbul?

Above all, our first concern here is the tutor, our second the book. Concerning the book, Istanbul is one of the richest cities in matters of Arabic scripts. Unfortunately, very few people are literate in these. Besides, one of the richest books containing knowledge on Islamic history is also the History of Religions volume and has not met the Turkish public yet. The second issue is finding a tutor. At present, there are two important names in this field: Dr. Detlev Quintern and Dr. Peter Starr. Once solved, these two factors will answer a great purpose and will allow Istanbul to gain a valuable establishment.

01_ 13. yüzyıla ait su çarkıyla hareket eden pompa tesisatı modeli

02_ Mineraloji, Arap-İslam bilim tarihinde önemli bir yere sahip.

01_ Model of a water-wheel driven pump from the 13th century

02_ Mineralogy has a special place in the history of Arab-Islamic science.